

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola dr. Miroslava Tyrše, Hlučín, Tyršova 2,
okres Opava**

Tyršova 2/1062, 748 01 Hlučín

Identifikátor školy: 600 143 031

Termín konání inspekce: 4. – 7. květen 2004

Čj.:	n6-1221/04-11035
Signatura:	kn5cx132

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce
- ❖ materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola dr. Miroslava Tyrše, Hlučín, Tyršova 2, okres Opava, a získala právní subjektivitu 1. ledna 2003. Je příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Město Hlučín, se sídlem na adrese: Mírové náměstí 23, 748 01 Hlučín.

Škola poskytuje základní vzdělání v rozsahu 1. – 9. ročníku a realizuje vzdělávací programy Základní škola a Národní škola včetně Úprav a doplňků. Umožňuje i vzdělávání zdravotně postiženým žákům ve čtyřech specializovaných třídách a ve dvou třídách mají chlapci možnost rozvíjet svůj talent v rámci rozšířené výuky tělesné výchovy se zaměřením na kopanou. Ve školním roce 2003/2004 organizuje výuku 343 žáků v sedmnácti třídách. Do školy dochází i sto šedesát osm žáků z okolních měst a obcí.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický kolektiv základní školy (dále ZŠ) tvoří dvacet osm pedagogů (sedm vyučujících vyučuje na částečný úvazek). Pouze jeden studující učitel nesplňuje odbornou a pedagogickou způsobilost, kterou stanovuje vyhláška o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Přímá vyučovací povinnost všech vyučujících i souběžné působení v jednotlivých třídách odpovídá provozu a počtu dětí. Výuku v jednotlivých ročnících přidělila ředitelka s přihlédnutím ke zkušenostem, ale i potřebě vyučujících získat celkový přehled o požadavcích osnov a návaznosti učiva. Ředitelka byla jmenována do funkce k 1. srpnu 2002. Provoz školy zajišťuje osmnáct nepedagogických pracovníků, jeden zaměstnanec civilní služby se věnuje zdravotně postiženým dětem.

Organizace výchovného a vzdělávacího procesu včetně provozu školy se řídí celoročním plánem práce, v němž jsou zakotveny úkoly z oblasti výchovy a vzdělávání, delegovány kompetence na jednotlivé pracovníky školy, organizační schéma vymezuje jednotlivé funkční pozice - úkoly, správcovství sbírek, vedení soutěží v jednotlivých předmětech, organizaci školního roku, termíny školních akcí, třídních schůzek, konzultačních dnů, prázdnin. Součástí celoročního plánu jsou i jednotlivé řady, v nichž jsou stanovena pravidla, pokyny, povinnosti i práva zaměstnanců školy, žáků i rodičů. Záměry školy jsou zahrnuty do Dlouhodobého plánu práce na léta 2002 až 2008. Pokud jde o předmět cizí jazyk, je význačným kladem, že část vyučujících se dokonce při vysokoškolském učitelském studiu věnovala přímo studiu cizího jazyka jako vyučovacího předmětu. Někteří z vyučujících cizích jazyků zahájili

(případně již úspěšně ukončili státní zkouškou) další studium cizích jazyků na vysoké škole nebo jazykové škole.

Učitelé se podle potřeby zúčastňují vzdělávacích akcí pořádaných jak školskými vzdělávacími organizacemi - Pedagogické centrum Opava a Ostrava tak dalšími vzdělávacími agenturami a instituty. Nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou však limitovány omezenými finančními prostředky.

Začínajícím učitelům a učitelům bez příslušné aprobační je poskytována metodicko-administrativní pomoc prostřednictvím uvádějících učitelů, jmenovitě určených ředitelkou školy.

Vedení školy má dobré podmínky pro stabilizaci pedagogického personálu.

Osobní iniciativa ve věci profesního růstu zaměstnanců je podporována, pedagogická i další činnost pracovníků je mj. ohodnocena i osobními příplatky, jež jsou modifikovány na začátku školního roku. Odměny jsou poskytovány za provedenou činnost průběžně v kalendářním roce.

Kritéria hodnocení jsou zaměstnancům známa a jimi respektována.

Plán práce školy rozpracovaný do jednotlivých kapitol je srozumitelný, průběžně je doplňován o nové poznatky, vždy prodiskutován a následně schvalován pedagogickými zaměstnanci školy v rámci jednání pedagogické rady. Samostatně vydaný vnitřní předpis Řád školy deklaruje práva a povinnosti žáků s důrazem na respektování osobnosti žáka a dodržování článků Úmluvy o právech dítěte, je vyvěšen ve společných prostorách školní budovy. Dále ředitelka po projednání v pedagogické radě vydala Klasifikační řád, Organizační řád, Řád školní družiny, schválila řady odborných učeben, (školního hřiště) a tělocvičny. Kontrolní činnost je prováděna na základě neveřejného Vnitřního kontrolního plánu. Předložený Plán práce pro školní rok 2003/2004 posléze obsahuje podrobné plány akcí na stávající školní rok jak metodických sdružení, tak předmětových komisí. Aktuálními školními problémy se zabývá i rozšířené vedení školy, případně výchovná komise.

Informační systém školy je účinný, existují v něm funkční zpětné vazby. Je zabezpečován měsíčními plány, které stanovují úkoly, činnost a metodiku jejich zabezpečení a mají informativní hodnotu sdělení zaměstnancům.

Pracovníci školy i žáci mají přístup k potřebným informacím. Na poradách na všech úrovních ředitelka v předmětné věci ukládá aktuální nebo mimořádné úkoly se stanovením termínů pro jejich realizaci. Veškeré potřebné informace se dovídají pracovníci školy prostřednictvím nástěnky ve sborovně nebo ústně. Žákům slouží k předávání informací nástěnka školy, vitríny, školní rozhlas, nástěnka výchovné poradkyně, schránka důvěry. Další informace jim předávají třídní učitelé a ostatní pracovníci. Předávání informací je rychlé a úplné. Důležitou roli sehrává i žákovský parlament.

Informace o žácích jsou zákonným zástupcům poskytovány pomocí Informativního letáku, školního časopisu HI-TY, Hlučínských novin, ale hlavně na třídních schůzkách, v akutních případech písemně, telefonicky nebo při osobním jednání, dále pak formou informačních zápisů v žákovských knížkách, čímž je dán základní kontakt v interakci škola - rodina. Náměty a připomínky rodičů jsou dle povahy věci a možností školy akceptovány. Problematika školy je prezentována i v rámci spádových škol.

Škola je předplatitelem jedenácti titulů časopisů se školskou tematikou z toho pět je odborných periodik.

Z pohovoru s některými pracovníky školy a subjektivního hodnocení v době inspekční činnosti je zřejmé, že jsou ke škole a jejím cílům loajální a vztahy mezi nimi lze označit jako velmi dobré.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny stupněm vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hlavní budova je monoblok se dvěma trakty, v nichž jsou umístěny třídy prvního i druhého stupně, tělocvična, školní družina a výdejna stravy. Jídla jsou připravována v nedalekém gymnáziu. Žákovský nábytek je nový, případně zánovní, ale i starší, částečně opotřeбенý, čistý a svou velikostí vyhovuje antropometrickým požadavkům. Malba stěn a výzdoba v učebnách působí příjemným dojmem. Televizí a videem je vybavena jedna třída prvního stupně a tři odborné učebny.

Škola disponuje odbornou učebnou pro výuku počítačové techniky a informatiky, dále odbornými učebnami fyziky a chemie, cizích jazyků a přírodopisu.

Materiální podmínky výuky sledovaných předmětů jsou dobré, třídy odpovídají běžnému standardu, estetická výzdoba se vztahuje k probíraným tématům v hodinách, vhodně je využito výtvarných prací žáků.

Hospitované hodiny jazykových předmětů probíhaly v kmenových třídách, z nichž některé měly charakter polooborných učeben. K dispozici je dostatek magnetických tabulí, kde jsou, zejména na prvním stupni, umístěny transparentní pomůcky k doplnění právě probíraného učiva. Vyučující si svépomocí vyrábějí vlastní soubory karet a nástěnných tabulí pro gramatiku. Žáci pracují s ucelenými řadami učebnic, dostatek je Pravidel českého pravopisu, slovníkového materiálu a jazykových příruček. Školní knihovna je vybavena svazky pro mimočítankovou četbu, ukázkovou beletrii i odbornou literaturou. Ve třídách nižšího stupně mají učitelky potřebné tituly soustředěny v příručních knihovnách. Využívána je didaktická technika, především radiomagnetofony, k poslechu cizojazyčných textů a ukázek z literárních děl.

Vybavení kabinetů ve skupině matematicko-přírodovědných předmětů je celkově velmi dobré. Výuka matematiky probíhá v kmenových učebnách, pro ostatní předměty ve sledované skupině jsou vybudovány odborné učebny. Pro fyziku a chemii je zřízena společná laboratoř, ve které ovšem nemají žákovská pracoviště společný rozvod vody, plynu a nízkého napětí. Vybavení kabinetů učebními pomůckami a didaktickou technikou odpovídá potřebám výuky. Odborná učebna výpočetní techniky nebyla vybavena v rámci projektu INDOŠ. Množství osobních počítačů není takové, aby všichni žáci ve skupině mohli pracovat samostatně. Pro názornější výuku je vybavena dataprojektorem. Softwarové vybavení i další výukové programy umožňují naplňovat zvolený vzdělávací program.

Materiálně-technické vybavení školy pro tělesnou výuku a třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy je také velmi dobré. V objektu školy je tělocvična, v její blízkosti pronajímaná sportovní hala a fotbalový stadion. V důsledku zatrávnění škvárové atletické dráhy přišla škola o vhodné prostory pro nácvik atletických disciplín. Vedení ve spolupráci s vyučujícími tělesné výchovy proto připravuje projekt na vybudování nových sportovních ploch pro tato odvětví. K překlenutí nepříznivého stavu si škola zapůjčuje prostory nedalekého Gymnázia Hlučín. V posledních letech byl výrazně doplněn fond učebních pomůcek pro výuku tělesné výchovy, je dostatek tělocvičného nářadí a náčiní, různých druhů míčů, rozlišovacích dresů a jiného materiálu.

Předmětové komise sledují nabídku nových učebních pomůcek a předkládají vedení školy k posouzení návrhy na doplnění a obměnu. Žáci během výuky pracovali se schválenými učebnicemi a pracovními sešity.

Všichni učitelé mají k dispozici standardně vybavené samostatné kabinety.

Na základě zjištěných skutečností lze konstatovat, že materiálně-technické podmínky umožňují a podporují efektivní vzdělávání a výchovu a umožňují efektivně realizovat výchovně vzdělávací program vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Materiální zdroje jsou využívány účelně, ředitelka školy pracuje s plánem kontrol, provádí analýzy zjištěných skutečností a seznamuje s nimi příslušné pracovníky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Realizovaný vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-2 s účinností od 1. 9. 1998 a čj. 31172/2002-22 s účinností od 1. 9. 2003 je v souladu s rozhodnutím MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 32 388/02-21 ze dne 27. 1. 2003 s účinností od 1. 1. 2003. V souladu s rozhodnutím MŠMT je i vzdělávací program Národní škola čj. 15 724/97-20 s účinností od 1. 9. 1997 a Modelový učební plán vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50 a s Metodickým pokynem k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 2 vyučovací hodiny čj. 31172/2002-22.

Žáci mohou navštěvovat šest volitelných předmětů, tři nepovinné předměty a své zájmy rozvíjet ve dvanácti kroužcích.

Vzdělávací program je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Byla kontrolována platnost příslušných schválených učebních dokumentů a porovnána s realizovaným plánem školy, s rozvrhem hodin a posouzeny odchylky z hlediska povolené tolerance.

Výuka je v souladu s učebním plánem sledovaného vzdělávacího programu.

Dále byly ve sledovaných předmětech porovnány plány vyučujících s platnými učebními osnovami a se zápisy v třídních knihách. Žádné nedovolené difference nebyly zjištěny, zákonem předepsaný soulad výuky se schválenými učebními dokumenty je dodržen.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebního plánu a osnov je účinný.

Rozvrh hodin respektuje psychohygienická hlediska, předložený školní řád obsahuje všechna ustanovení závazné právní normy rozšířená o články Úmluvy o právech dítěte, provozní řády odborných učeben jsou funkční.

Organizace výchovně- vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství zajišťuje učitelka, která absolvovuje kvalifikační studium pro výchovné poradce. Potřebné znalosti a dovednosti získává prostřednictvím školení a kurzů pro výchovné poradce. Má vytvořeny dobré podmínky prostorové, časové i materiální. Oblasti činnosti výchovného poradce vyplývají z plánu práce, který je rozpracován do jednotlivých měsíců a průběžně naplňován. V něm je zahrnuto profesní poradenství, péče o žáky s výukovými potížemi, výchovnými problémy a zdravotním postižením, spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Výchovná poradkyně spolu s ředitelkou školy a s dalšími pedagogickými pracovníky participuje na zpracování dokumentace integrovaných žáků, zejména individuálního vzdělávacího programu, který je pravidelně vyhodnocován. Výchovná poradkyně poskytuje konzultace pro rodiče i žáky při výběru možností dalšího studia, při případném přechodu na jinou školu, nebo volbě dalšího povolání. Zpracovává přehledy o přijetí žáků do škol. Ve své práci vychází i z dobře zpracovaného Minimálního preventivního programu, který zajišťuje rovněž zkušená

a proškolená vyučující a který je koncipován především jako protidrogový program zaměřený na prevenci zneužívání návykových látek a prevenci rizikového chování žáků a koresponduje s plánem výchovného poradce. Má stanoveny konzultační hodiny pro žáky i jejich rodiče. Důležitá telefonní čísla jsou sdělena učitelům i žákům, nezbytné informace jsou na nástěnce v budově školy.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazykových předmětech – český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk

V průběhu inspekce bylo navštíveno celkem jedenáct hodin jazykového vyučování, z toho sedm hodin českého jazyka (tři na prvním stupni, čtyři na druhém stupni) a čtyři hodiny cizích jazyků (angličtina, němčina). Všechny navštívené vyučovací jednotky byly promyšleně připraveny, žáci byli v úvodu seznámeni s jejich obsahem. Cíl výuky, kterého se mělo v průběžně dosáhnout, však nebyl pokaždé jednoznačně formulován. Rozsah probíraného učiva byl přiměřeně přizpůsoben aktuálnímu stavu třídy a navazoval na předcházející témata. Respektovány byly individuální vzdělávací potřeby žáků.

Velmi dobré je personální zajištění výuky českého jazyka, zatímco výuka cizích jazyků je z více jak 50 % realizována pedagogy bez odborné způsobilosti (pouze jedna ze čtyř vyučujících má požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost).

Výuku jazykových předmětů koordinují ve vzájemné spolupráci předmětové komise češtiny, cizích jazyků a metodické sdružení pro první stupeň. Pravidelné pracovní schůzky členů metodických orgánů se konají čtyřikrát ročně, případně dle potřeby i vícekrát. Předmětem jednání je především příprava tematických plánů tak, aby byla zajištěna kontinuita učiva mezi jednotlivými ročníky a také návaznost výuky mezi prvním a druhým stupněm. Ceněna je vzájemná výměna zkušeností, stanovení témat slohových prací a hodnotících kritérií, sjednocení úpravy sešitů a příprava žáků do soutěží (recitační, literární a jazykové olympiády). Pozornost je věnována přístupu a hodnocení žáků s vývojovými poruchami učení a přípravě vycházejících žáků k přijímacím zkouškám.

Z celkového počtu hospitací v českém jazyce byly navštíveny čtyři hodiny mluvnice, jedna literární výchovy a dvě slohu. Výuka ve všech jazykových hodinách byla účelně řízena, vyučovací čas byl vhodně využit. Zejména na prvním stupni byla vedena k maximální efektivitě práce dětí. Na druhém stupni sice převažovala klasická stavba hodin založená na frontální výuce s dominantní rolí vyučujících, zařazovány však byly také individuální i skupinové činnosti. Žáci měli možnost pracovat vlastním tempem, při plnění úkolů jim byla poskytována potřebná pomoc. Celkově bylo tempo výuky přiměřené věku dětí a obsahu učiva. Na prvním stupni bylo vhodně a účelně využíváno možnosti zařazování relaxačních prvků v průběhu výuky, včetně relaxační hudby při psaní.

Míra motivace žáků v jednotlivých ročnících byla velmi rozdílná. Pohybovala se od velmi nápadité a účelné ve třídách prvního stupně až téměř po nulovou na druhém stupni, což se projevilo následně ve snížení aktivity a zájmu o výuku.

Během hospitací byla oboustranně akceptována stanovená pravidla vzájemné komunikace. Žákům byl dán dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru, byli vedeni k sebeúctě, vzájemnému respektování se a k toleranci.

Jednotlivé pracovní činnosti byly bezprostředně vyhodnocovány s ohledem na respektování individuálních dispozic žáků. Zkušební a opakovací otázky byly zaměřeny na pochopení širších souvislostí. Ne vždy bylo hodnocení učiteli zdůvodněno, vzájemného hodnocení a sebehodnocení bylo využito jen ve dvou případech.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině jazykových předmětů - český jazyk a literatura, anglický jazyk a německý jazyk jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině matematicko-přírodovědných předmětů

Byly navštíveny hodiny matematiky, informatiky, fyziky a chemie.

Z rozpracovaných tematických plánů je patrné vhodné řazení jednotlivých celků, logická návaznost učiva a ujasněnost vzdělávacího cíle. Jejich porovnáním se zápisy v třídních knihách nebyla zjištěna obsahová duplicita. Obsah učiva odpovídá platným učebním osnovám. V hospitovaných hodinách učitelé zařazovali prvky environmentální výchovy.

Všichni vyučující splňovali podmínky stanovené právním předpisem, což příznivě ovlivnilo kvalitu výuky.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách i odborných učebnách – pro informatiku a společně pro fyziku a chemii. Třídy jsou prostorově vhodné s běžným uspořádáním. V odborné pracovně chemie a fyziky chybí potřebné technické zázemí (rozvody plynu, vody a elektrického proudu) pro jednotlivá žákovská pracoviště. Vytěšené nástěnné pomůcky jsou rovnoměrně rozděleny pro oba předměty, většinou však byly již starší. Demonstrační pomůcky, soupravy pro žákovské experimenty, laboratorní sklo a chemikálie jsou v množství a ve výběru odpovídající potřebám. K dispozici jsou i výukové videoukázky a počítačové programy, nebyly však v procesu výuky využity. V učebně informatiky neodpovídá počet žákovských pracovišť velikostem jednotlivých skupin žáků, někteří z nich proto museli pracovat ve dvojicích.

Žáci pracovali se schválenými učebnicemi a sbírkami úloh, vyučující v některých hodinách matematiky připravili řadu pracovních materiálů. Práce s demonstračními pomůckami se vyskytovala podle potřeby, didaktická technika byla v části hodin využita.

Struktura sledované výuky matematiky odpovídala věku a schopnostem žáků (především ve třídách s vývojovými poruchami učení). Stanovené cíle byly plněny. Učitelé vedli žáky ke spolupráci při odvozování a zdůvodňování matematických vztahů, v části hodin je učili hledat i alternativní způsoby řešení (samostatně i ve skupinách) a zařazovali řešení praktických úloh ze života. Průběžně ověřovali zvládnutí učiva žáky, reagovali na jejich individuální chyby a analyzovali je. Kladli důraz na logické myšlení, přesné vyjadřování a schopnost aplikace. Při samostatné práci žákům jejich činnost kontrolovali. Zadávané domácí úkoly byly přiměřené rozsahem a vycházely z učiva probíraného v hospitovaných hodinách. Ve třídách 1. stupně vyučující dostatečně zařazovali relaxační aktivity.

V chemii a ve fyzice byl výklad nového učiva doplňován ukázkami pokusů či přímým ověřením v laboratorním cvičení (ve fyzice).

Výuka v hospitované hodině informatiky byla založena na individuálním přístupu vyučujícího k žákům při odstraňování chyb a nedostatků a na samostatné práci navazující na společný výklad. Pro přehlednost i efektivní postup byl využit dataprojektor.

Úvodní motivace většinou spočívala ve frontálním prověřování dovedností a algoritmů jejichž znalost byla předpokladem pro zvládnutí následujícího učiva. Aktivitu žáků vyučující v průběhu vyučování podněcovali pochvalou, pokusem, poskytováním individuální pomoci, přiměřenou náročností úkolů i možností sebekontroly. Vyučovací čas byl ve většině využit efektivně, žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů.

Klasifikace výkonu žáků probíhala téměř ve všech hospitovaných hodinách, a to za samostatné řešení úloh v lavici či u tabule. Učitelé dále využívají k ověření znalostí žáků krátké písemné úkoly.

Při výuce převažovala pracovní atmosféra, žáci pracovali bez napětí, o danou problematiku projevovali zájem. Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která žáci akceptovali. Učitelé i žáci se během vyučování vzájemně respektovali, žáci byli vedeni ke vzájemné toleranci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině matematicko-přírodovědných předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Byly navštíveny hodiny ve třídách, ve kterých činí týdenní hodinová dotace dvě hodiny i třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy. V nich mají žáci s fotbalovým zaměřením pětihodinovou dotaci, ostatní tříhodinovou.

Výuka tělesné výchovy probíhá podle zvoleného vzdělávacího programu. Podílejí se na ní tři vyučující, z nichž jeden nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti k výuce na daném typu školy (v současné době studuje). Dva z nich získali trenérské "Osvědčení UEFA/CFA A trenérská licence". V rámci předmětové komise učitelé zpracovali tematické plány, které přizpůsobili podmínkám školy. Jejich úzká spolupráce zajišťuje kontinuitu výuky. Bezprostřední příprava na jednotlivé hodiny byla na vynikající úrovni a zařazované činnosti z hlediska stanovených cílů tělesné výchovy byly efektivní.

Vyučovací čas každé hodiny byl plně využit. Výuka probíhala jednak v tělocvičně tak i na fotbalovém stadionu. Byla velmi dobře materiálně zajištěna, vyučující využívali při nácviku herních a atletických dovedností dostatečný počet míčů, startovacích bloků, vymezených kuželů a rozlišovacích dresů. V rozvíjení vyučující často zařazovali prvky strečinkového rozvíjení, při kterém kladli potřebný důraz na koordinaci dechového rytmu s fázemi napětí a uvolnění. Specializovaná rozvíjení (s míčem) navazovala na hlavní části hodiny. Pestré vyučovací metody a formy práce zahrnovaly frontální, skupinové a individuální činnosti. Vyučující se v případě potřeby věnovali jednotlivcům individuálně, opravovali nedostatky a předváděli činnosti sami nebo s využitím sportovně vyspělejších žáků. Vedení hodin a jejich náplň odpovídaly současným požadavkům kladeným na výuku tělesné výchovy.

Žáci byli aktivní a projevovali zájem o výuku. Akceptovali jasná jednotná pravidla chování a vzájemné komunikace. Motivace vycházela z organických potřeb žáků a byla povzbuzována hodnocením jednotlivých činností, které vyučující prováděli průběžně. Žáci mohli otevřeně projevit svůj názor. V průběhu sledovaných hodin nebyly zaznamenány projevy negativního nebo nevhodného chování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopise, přírodovědě, zeměpise, vlastivědě, prvouce

Časové hodinové dotace ve sledovaných předmětech jsou v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Ve vyučovacích jednotkách byly stanoveny cíle výuky vhodně a přiměřeně, byly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků. Účelnost, konkretizace a míra naplňování výchovně-vzdělávacích cílů ve sledované výuce a rovněž návaznost probíraného učiva na předcházející témata jsou plněny.

Vyučující výše sledovaných předmětů mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Věcná a odborná správnost výuky byla dodržována. Vyučovací hodiny sledovaných předmětů probíhaly v odborné učebně přírodopisu, ale i v kmenových třídách, které jsou optimálně vybaveny učebními pomůckami, aktuálními učebnicemi, didaktickou technikou. Třídy mají vysokou estetickou úroveň.

Řízení výuky bylo účelné, vyučovací čas byl žáky adekvátně naplňován, zastoupení aktivních činností žáků (možnost hledat, objevovat, používat vlastní postupy řešení, používat různé informační zdroje) byly ve výuce zcela běžné. Ve výuce převažoval frontální způsob výuky, žáci využívali i prvků skupinové práce, častá byla práce s učebnicí. Zcela dostačující byla role vyučujícího jako organizátora i jako zdroje informací. Individuální přístup učitele k žákům byl vyvážený, individuální tempo a úkoly byly pro většinu žáků dobře zvládnutelné, nebylo nutné časté upevňování učiva. Relaxace byla nenásilná a bylo ji více využito v hodinách na 1. stupni.

Aktivita a zájem žáků o výuku byly vždy patrné, většina se snažila plnit stanovené úkoly nebo se alespoň na nich v rámci týmové spolupráce podílet. Úspěšnost učení žáků byla vysoká.

Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky byla oboustranně akceptována, žáci v dostatečné míře využívali možnost vyjádřit vlastní názor, zapojovali se do diskuze, byl vytvářen prostor pro osobnostní a sociální rozvoj žáků. Dílčí nekázeň nebyla zaznamenána. Vyučující se snažili u žáků upevňovat jejich sebedůvěru, sebeúctu, výchovu k toleranci a vzájemnému respektování. Komunikativní dovednosti měly u žáků v hospitovaných hodinách rozdílnou úroveň.

Ve vyučovacích jednotkách byly ze strany vyučujících respektovány individuální schopnosti žáků (velmi často se jednalo i o zdravotně postižené děti), byla využívána pochvala, docházelo k ocenění pokroku a to i u žáků s průměrným a slabým prospěchem, zdůvodnění hodnocení žáků učitelem bylo časté, sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno pouze sporadicky.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitelka školy má vytvořen systém kontroly vzdělávání, výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány v další práci. Je zpracován neveřejný plán hospitací a kontrolní činnosti nejužšího vedení školy. Obsah poskytovaného vzdělávání je sledován při hospitacích, čímž vedení školy získává přehled o plnění učebních dokumentů. Z rámcového hospitačního plánu vyplývá, že počet hospitací je závislý na zjištěných skutečnostech. Předpokládané počty jsou stanoveny následovně – ředitelka i zástupkyně ředitele si stanovili navštívit všechny třídy a všechny vyučující za školní rok, se zaměřením na pedagogu s krátkou délkou praxe.

Předložený Záznam o hospitaci obsahuje kapitolu vlastní pozorování, hodnocení navštívené hodiny s příslušným doporučením vyučujícímu a konkretizací pozitiv včetně využití didaktické techniky během sledované vyučovací jednotky a vyjádření učitele k závěrům hospitujícího.

Předsedové jednotlivých předmětových komisí a metodických sdružení garantují úroveň výuky příslušných vyučovacích předmětů. Je zaveden rovněž systém vzájemných hospitací.

Dle zkušeností a poznatků ředitele školy je hodnocení žáků pozitivně motivující informací o vlastních schopnostech a vede k rozvoji jejich osobnosti. Klasifikace a hodnocení se řídí právně závaznými předpisy. Vyučující jednotlivých předmětů jsou v úzkém kontaktu, navzájem průběžně konzultují vlastní zkušenosti z oblasti metodiky a plánování učiva. Pro žáky se speciálními potřebami vzdělávání jsou zpracovány individuální vzdělávací programy včetně evaluačních nástrojů. Pisemná dokumentace žáků je řádně vedena, vyučujícími pravidelně kontrolována. V případě souběžných tříd jsou posuzovány výsledky srovnávacích testů, využívá se testů SCIO a KALIBRO. Potřebná opatření jsou projednávána v rámci jednání metodických orgánů.

Hodnoceny jsou i referáty samostatně zpracované žáky, laboratorní práce a vybraná písemná cvičení nebo tzv. desetiminutovky.

Autoevaluace poskytuje učitelům důležitou zpětnou vazbu o aktuálním stavu, úrovni a kvalitě poskytovaného vzdělání a o podmínkách, ve kterých se tento vzdělávací proces realizuje. *Průběh a výsledky veškeré sledované výuky byly celkově na velmi dobré úrovni.*

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou v souladu se zřizovací listinou. Významnou úlohu při plnění vzdělávacího programu hrají návštěvy divadelních, filmových představení a také lekcí dramatické výchovy. Ve spolupráci s městskou knihovnou byly připraveny knihovnické lekce a s Městskou policií besedy. Dochází k pravidelnému setkávání s dětmi předškolního věku a jejich rodiči – tzv. OTRKADLA. Žáci školy se úspěšně účastní řady soutěží (recitační soutěže, čtenářská soutěž, literární soutěže, olympiády v českém, anglickém a německém jazyce), ale i soutěží v matematice, fyzice, biologii, chemii.

Kromě soutěží a olympiád se škola účastní i dalších významných společenských a sportovních akcí - např. Dny Země. V tomto školním roce škola oslavila 30. výročí mezinárodních družebních setkání se ZŠ v Likavce na Slovensku a v roce 2002 zahájila družbu s gymnáziem v Křanovicích v Polsku. Jedenkrát ročně se koná zájezd pro žáky, kteří se nejaktivněji zapojili do školní a mimoškolní práce, financovaný Sdružením rodičů.

Škola se zapojila ve školním roce 2003/2004 i do rozvojových programů a to ve třech oblastech: výchovně vzdělávací projekty-Využití internetové vzdělávací služby „Škola za školou ve výuce“ a „Zavádění e-learningových aplikací do výuky, ověřování jejich efektivity ve výuce na 2. stupni základní školy“, projekty v rámci osvěty využívání alternativních zdrojů energie-„Slunce do škol“ a projekt v rámci grantů Města Hlučína, „Hlučín – Likavka kulturně i sportovně ve dnech – 13.5 – 15. 5. 2004“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Hlučín, Tyršova 2, okres Opava, ze dne 24. září 2002 vydaná Městem Hlučín včetně přílohy č. 1 a dodatku č. 1. a č. 2.
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 10 552/03-21 s účinností od 1. ledna 2003
3. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2003/2004
4. Výroční zpráva ředitele školy o činnosti školy ve školním roce 2002/2003 ze dne 29. srpna 2003
5. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků ve školním roce 2003/2004
6. Pracovní řád ze dne 1. července 2001, č.j. 14 269/2001-26
7. Řád školy ze dne 1. března 2003, č.j. 2/03
8. Provozní řády odborných učeben ze dne 28. srpna 2003
9. Plán řídicí, kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004 ze dne 1. září /2003, č.j. 8/2003
10. Rozvrhy hodin a délky přestávek ve školním roce 2003/2004
11. Protokoly o komisionálních zkouškách konaných za školní rok 2002/2003.
12. Organizační řád školy č.j. 1/03, ze dne 26. února 2003

ZÁVĚR

Vysoký podíl učitelů ochotných se dále vzdělávat, účelné delegování kompetencí a pravomocí mezi vedoucí pracovníky a jejich týmová práce vytvářejí velmi dobré podmínky pro naplňování výchovně –vzdělávacích cílů školy. Jasná pravidla jejího provozu, stanovená ve vnitřních normách vztahujících se k žákům i zaměstnancům, zajišťují bezproblémový chod. Systém kontroly práce zaměstnanců je účinný. Odpovídající je odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků. Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Prostředí a prostory, v nichž probíhá výuka, vybavení didaktickou technikou a pomůckami a jejich účelné využívání vytvářejí celkově velmi dobré materiálně-technické podmínky pro efektivní realizaci vzdělávacího programu základní školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly vynikající nebo velmi dobré ve všech sledovaných předmětech. Efektivní využívání materiálního vybavení školy příznivě ovlivnilo kvalitu výuky. Při frontálních metodách práce se většinou učitelů dařilo kladením otázek a problémovými úkoly žáky aktivizovat a zapojit do vyvozování nových poznatků. Tvořivá práce žáků v nižších ročnících, založená na aktivním učení, výrazně přispěla k jejich zájmu o předmět, stejně jako velmi dobrá motivace v průběhu většiny sledované výuky. Učitelé věnovali pozornost rozvoji komunikativních dovedností žáků, podporovali týmovou práci žáků s využitím žákovské interakce. Ve většině hodin vládla příjemná, nestresující pracovní atmosféra, vyznačující se vzájemným respektem, učitelé vytvářeli prostor pro vyjádření vlastního názoru, čehož ne všichni žáci dovedli využít. Hodnocení a klasifikace žáků, realizované v souladu s klasifikačním řádem, byly v převážné většině předmětů využívány jako motivující prvek. Od poslední inspekce, lze konstatovat pozitivní vývoj v oblasti efektivního využívání materiálních zdrojů ve výuce a postupném zavádění aktivizujících vyučovacích metod zohledňujících rozvíjení komunikativních dovedností žáků a schopnosti vzájemné spolupráce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Václav Leikep	Mgr. Václav Leikep v. r.
Členové týmu	RNDr. Libor Kubica	RNDr. Libor Kubica v. r.
	Mgr. Isabela Hobzová	Mgr. Isabela Hobzová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Lada Bednárová, Libuše Švecová

V Ostravě dne 25. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. června 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Ivana Staňková
vz. ZŘ Hana Demlová

Mgr. Hana Demlová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2004-06-29	n6- /04-11035
Zřizovatel: Město Hlučín, Mírové náměstí 23, 748 01 Hlučín	2004-06-29	n6- /04-11035

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.